

Nazwa kwalifikacji: **Świadczenie usług opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej**

Oznaczenie kwalifikacji: **Z.04**

Wersja arkusza: **SG**

Z.04-SG-20.01

Czas trwania egzaminu: **60 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE

Rok 2020

CZĘŚĆ PISEMNA

**PODSTAWA PROGRAMOWA
2012**

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 9 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
 - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
 - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
 - wpisz swój numer PESEL*,
 - wpisz swoją datę urodzenia,
 - przyklej naklejkę ze swoim numerem PESEL.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać 1 punkt.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej 20 punktów.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ krerek w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

	B	C	D
---	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

	B	C	
---	---	---	---

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

Podopieczny z chorobą Alzheimera przebywający w sali chorych mówi, że widzi wejście do piwnicy i osoby do niej wchodzące. Występuje u niego drażliwość, głośne mówienie do siebie, chodzenie bez celu po sali, zaburzenie rytmu snu i czuwania. Dolegliwości te mogą świadczyć o występowaniu u pacjenta

- A. konfabulacji.
- B. halucynacji.
- C. urojeń.
- D. fobii.

Zadanie 2.

W ocenie rozwoju zagrożenia odleżynami, według skali Norton, oprócz czynności zwieraczy cewki moczowej i odbytu oraz aktywności, czyli zdolności przemieszczania się, bierze się pod uwagę czynniki takie jak:

- A. stan psychiczny, stopień samodzielności podczas mycia się i zmiany pozycji ciała.
- B. stan fizyczny, stan świadomości, stopień samodzielności przy zmianie pozycji.
- C. stan fizyczny, zdolność samodzielnego mycia się, stan odżywienia.
- D. stan psychiczny, stan odżywienia, stan skóry.

Zadanie 3.

Pacjentka z zaburzeniami równowagi podczas wstawania i poruszania się prosi o obecność opiekuna. Takie zachowanie świadczy o niezaspokojonej potrzebie

- A. bezpieczeństwa.
- B. przynależności.
- C. samorealizacji.
- D. akceptacji.

Zadanie 4.

Które problemy mogą występować u podopiecznego chorego na niewyrównaną cukrzycę typu 1?

- A. Wielomocz, wzmożone pragnienie, suchość skóry.
- B. Skąpomocz, wzmożone pragnienie, pocenie się.
- C. Wielomocz, nadwaga, zmniejszone pragnienie.
- D. Skąpomocz, otyłość, zmniejszone pragnienie.

Zadanie 5.

Po wykonaniu nakłucia lędźwiowego pacjentka leży w łóżku i nie może podnosić głowy. Zgodnie z zaleceniem przyjmuje dużo płynów. Pomimo parcia na mocz nie może oddać moczu do basenu. Co w tej sytuacji powinien zrobić opiekun medyczny?

- A. Dostarczyć większe ilości płynów, odwrócić uwagę pacjentki od problemu.
- B. Podawać gazowane płyny do picia, pozostać w pokoju z pacjentką.
- C. Polewać krocze pacjentki ciepłą wodą, odkręcić wodę w kranie.
- D. Polewać krocze pacjentki zimną wodą, masować podbrzusze.

Zadanie 6.

W trakcie występowania u pacjentki wymiotów opiekun medyczny powinien

- A. wypłukać jamę ustną pacjentki rozpuszczoną Nystatyną.
- B. podać miskę nerkową i wodę do płukania jamy ustnej.
- C. wypłukać jamę ustną pacjentki wodą z solą kuchenną.
- D. podać miskę nerkową i zlecone przez lekarza leki.

Zadanie 7.

Fizjologicznym następstwem procesu starzenia się organizmu ludzkiego jest

- A. utrata masy mięśniowej.
- B. przyspieszenie perystaltyki jelit.
- C. wzrost podstawowej przemiany materii.
- D. obniżenie wrażliwości receptorów skórnych.

Zadanie 8.

Pacjentka jest osobą chodzącą, nieorientowaną co do miejsca i czasu, samodzielną w zakresie zaspokajania potrzeby wydalania i spożywania posiłków. Niekiedy zakłada ubranie przodem do tyłu lub na lewą stronę. Zapomina, która szafka jest jej, jakich materiałów i środków powinna używać podczas mycia się lub kąpieli.

Na podstawie zamieszczonego w ramce opisu pacjentki, określ w której z wymienionych czynności dnia codziennego występuje deficyt samoopieki pacjentki.

- A. Podczas przemieszczania się na krzesło.
- B. Podczas spożywania posiłków.
- C. Podczas korzystania z WC.
- D. Podczas ubierania się.

Zadanie 9.

Planując czynności higieniczne i pielęgnacyjne unieruchomionej podopiecznej z niewydolnością krążenia, u której występują obrzęki kończyn dolnych, opiekun powinien uwzględnić

- A. moczenie kończyn dolnych podopiecznej w ciepłej wodzie.
- B. sadzanie podopiecznej na łóżku ze spuszczone nogami.
- C. mycie kończyn dolnych podopiecznej w ciepłej wodzie.
- D. zakładanie podopiecznej skarpetek elastycznych.

Zadanie 10.

Podczas wykonywania toalety całego ciała u pacjentki leżącej w łóżku przebywającej na oddziale wewnętrznym, zgodnie z zasadami opiekun medyczny powinien

- A. przygotować do mycia ciała wodę o temperaturze 33°C.
- B. przygotować do mycia ciała wodę o temperaturze 53°C.
- C. zmieniać wodę po umyciu każdej części ciała.
- D. zmieniać wodę do mycia, gdy jest chłodna.

Zadanie 11.

Pacjentce z zapaleniem oskrzeli lekarz zalecił oklepywanie klatki piersiowej. Opiekun powinien wykonywać oklepywanie wzdłuż przebiegu żeber, w kierunku od

- A. podstawy klatki piersiowej do szczytu płuc, dłonią ułożoną w „łódkę”.
- B. szczytu płuc do podstawy klatki piersiowej, dłonią ułożoną w „łódkę”.
- C. podstawy klatki piersiowej do szczytu płuc, płaską dłonią.
- D. szczytu płuc do podstawy klatki piersiowej, płaską dłonią.

Zadanie 12.

Opiekun przystępując do golenia zarostu twarzy pacjentowi z drżeniem zamiarowym leżącemu w łóżku, powinien

- A. podać lusterko pacjentowi, posadzić pacjenta z pochyleniem tułowia do przodu.
- B. podać lusterko pacjentowi, podtrzymywać głowę pacjenta.
- C. unieść wezgłowie łóżka, osłonić tors pacjenta ręcznikiem.
- D. rozłożyć na poszwie ręcznik, unieść wezgłowie łóżka.

Zadanie 13.

Opiekun zaplanował zmianę pieluchomajtek 87-letniemu pacjentowi. Po zdjęciu spodni od pizamy pacjent zaczął krzyczeć, kurczowo chwycił się drabinek. Co w tej sytuacji powinien zrobić opiekun?

- A. Odciągnąć ręce pacjenta od drabinek i zacząć wykonywać zaplanowane czynności.
- B. Uspokoić pacjenta i rozpocząć czynności po wyciszeniu jego emocji.
- C. Zastosować wobec pacjenta środki przymusu bezpośredniego.
- D. Zrezygnować z wykonywania zaplanowanych czynności.

Zadanie 14.

Zgodnie z algorytmem toalety całego ciała osoby chorej leżącej w łóżku, opiekun powinien wykonać podmycie

- A. przed zmianą wody w misce.
- B. tuż po umyciu pleców pacjentki.
- C. po ułożeniu pacjentki na bacznie.
- D. tuż po umyciu brzucha pacjentki.

Zadanie 15.

U nowopryjętej pacjentki zaobserwowano wszy głowowe. Przed założeniem czepca przeciwwszawiczego należy

- A. wykonać próbę uczuleniową na płyn owadobójczy.
- B. spłukać włosy ciepłą wodą z dodatkiem octu.
- C. szcesać gnidy szczotką do włosów.
- D. skrócić włosy pacjentce.

Zadanie 16.

Zdjęcie koszuli nocnej pacjentce, która ma bolesną i zasinioną prawą kończynę górną i prawy bok tułowia, należy rozpocząć od

- A. prawej kończyny górnej, potem głowa.
- B. głowy, potem kończyna górna prawa.
- C. lewej kończyny górnej, potem głowa.
- D. głowy, potem kończyna górna lewa.

Zadanie 17.

Podczas zakładania czystych pieluchomajtek mocowanych na rzepy, przed ich podłożeniem pod pacjentkę, opiekun medyczny powinien

- A. dobrać rozmiar pieluchomajtek do obwodu talii i ud pacjentki oraz je zgnieść i odkleić osłony rzepów.
- B. dobrać rozmiar pieluchomajtek do obwodu talii i bioder pacjentki oraz je aktywować i zgąć wzdłuż.
- C. ułożyć wskaźnik wilgotności pieluchomajtek w linii po środku części bocznej uda prawego.
- D. ułożyć wskaźnik wilgotności pieluchomajtek w linii po środku części bocznej uda lewego.

Zadanie 18.

Pacjentowi leżącemu na plecach jednoczęściowy worek stomijny należy odklejać od

- A. prawej strony.
- B. lewej strony.
- C. dołu.
- D. góry.

Zadanie 19.

W celu zmniejszenia obrzęku pacjentowi, bezpośrednio po stłuczeniu stawu skokowego ze zleconym przez lekarza zastosowaniem środka przeciwzapalnego zimnego i suchego o działaniu miejscowym opiekun powinien zastosować

- A. kataplazm z gorczycy.
- B. okład parafinowy.
- C. worek z lodem.
- D. okład zimny.

Zadanie 20.

W profilaktyce odleżyn u pacjenta z BMI 16,5 unieruchomionego w łóżku opiekun medyczny powinien kontrolować przyjmowanie produktów z diety

- A. ubogoenergetycznej oraz zastosować materac zmiennociśnieniowy.
- B. bogatobiałkowej oraz zastosować materac zmiennociśnieniowy.
- C. bogatoreszkowej oraz zastosować środki natłuszczające skórę.
- D. ubogobiałkowej oraz zastosować środki nawilżające skórę.

Zadanie 21.

Przytomnej podopiecznej z obfitym krwawieniem z rany na lewym podudziu należy założyć opatrunek uciskowy w miejscu krwawienia, a następnie ułożyć ją w pozycji leżącej

- A. z kończynami dolnymi powyżej poziomu serca.
- B. z kończynami dolnymi poniżej poziomu serca.
- C. bezpiecznej.
- D. wysokiej.

Zadanie 22.

Pacjenta po udarze mózgu, z wiotkim niedowładem połowicznym prawostronnym, należy posadzić na wózku inwalidzkim, pamiętając aby

- A. na podnóżku wózka postawić całą prawą stopę, a prawą kończynę górną pozostawić w swobodnym zwisie.
- B. na podnóżku wózka postawić całą prawą stopę, a prawą kończynę górną ułożyć z przodu i nieco wyżej.
- C. na podłodze umieścić prawą stopę, a prawą kończynę górną ułożyć z przodu i nieco wyżej.
- D. na podłodze oprzeć piętę prawej stopy, a prawą kończynę górną zawiesić na temblaku.

Zadanie 23.

Podopieczna domu pomocy społecznej ma założony opatrunek gipsowy ze względu na złamanie kości podudzia kończyny dolnej prawej. Ćwiczenia napinania i rozluźniania mięśni pod gipsem, do których opiekun powinien mobilizować podopieczną, należą do ćwiczeń

- A. izometrycznych.
- B. w odciążeniu.
- C. z oporem.
- D. biernych.

Zadanie 24.

Niesamodzielny pacjent po otrzymaniu insuliny, podczas spożywania śniadania przysypia i zatrzymuje posiłek w jamie ustnej. W tej sytuacji opiekun powinien

- A. podawać pacjentowi małe porcje z regularną częstotliwością.
- B. wybudzać pacjenta, mobilizować go do połykania posiłku.
- C. podawać pacjentowi wyłącznie płyny niskoenergetyczne.
- D. pozwolić pacjentowi spać, zrezygnować z karmienia.

Zadanie 25.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa pacjentowi opiekun medyczny przygotowując przytomnego pacjenta do karmienia przez zgłębnik założony do żołądka, powinien

- A. przygotować pokarm o temperaturze 50°C.
- B. przygotować pokarm o temperaturze 40°C.
- C. ułożyć pacjenta w pozycji Trendelenburga.
- D. ułożyć pacjenta w pozycji Semi-Fowler.

Zadanie 26.

Opiekun medyczny powinien w pierwszej kolejności przekazać pielęgniarce informację, że pacjent

- A. oddał mocz w kolorze słomkowo-żółtym.
- B. oddał luźny stolec z domieszką śluzu.
- C. nie zgadza się na zmianę piżamy.
- D. nie myje protezy zębowej.

Zadanie 27.

Opiekun medyczny nie ma prawa przekazywać osobom postronnym informacji o stanie zdrowia osoby chorej zgodnie

- A. z rozporządzeniem w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu świadczeń pielęgnacyjnych i opiekuńczych w ramach opieki długoterminowej.
- B. z rozporządzeniem w sprawie ogólnych warunków umów o udzielaniu świadczeń opieki zdrowotnej.
- C. z ustawą o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta.
- D. z ustawą o działalności leczniczej.

Zadanie 28.

Której wskazówki powinien udzielić opiekun medyczny podopiecznej z przewlekłą niewydolnością żylną kończyn dolnych?

- A. Podczas siedzenia wskazane jest zakładanie kolana jednej kończyny na kolano drugiej kończyny.
- B. Podczas wykonywania czynności zalecane jest jak najczęstsze przyjmowanie pozycji stojącej.
- C. Rano, przed wstaniem z łóżka, zalecane jest zakładanie pończoch przeciwzakrzepowych.
- D. Rano, po wstaniu z łóżka, wskazane jest bandażowanie kończyn dolnych.

Zadanie 29.

Środkiem stosowanym do pędzlowania jamy ustnej u ciężko chorego podopiecznego jest

- A. napar z szałwi.
- B. napar z mięty.
- C. Azulan.
- D. Aphtin.

Zadanie 30.

Przeciwwskazaniem do samodzielnego wyjścia z oddziału do sklepu znajdującego się na terenie szpitala, pacjenta poruszającego się z wykorzystaniem chodzika, jest przede wszystkim występowanie u niego

- A. zaburzeń orientacji przestrzennej.
- B. niedowładu kończyny dolnej.
- C. zaburzeń czucia.
- D. afazji ruchowej.

Zadanie 31.

Pacjentowi po udarze mózgu z niedowładem połowicznym, szafkę przyłóżkową z niezbędnymi przyborami należy ustawić

- A. przed wezłowiem łóżka.
- B. po stronie niedowładnej.
- C. po stronie zdrowej.
- D. w nogach łóżka.

Zadanie 32.

Podopiecznej po wszczępieniu endoprotezy stawu biodrowego podczas wykonywania czynności samoobsługowych pomocny będzie przybór

- A. ułatwiający przeciąganie guzików w ubraniach.
- B. ułatwiający zasuwanie suwaków w spodniach.
- C. z krótką rączką do zakładania butów.
- D. do zakładania skarpet.

Zadanie 33.

Sprzętem, który ułatwi pacjentowi z zaburzeniami równowagi bezpieczne przemieszczenie się, jest

- A. kula pachowa.
- B. kula łokciowa.
- C. chodzik.
- D. laska.

Zadanie 34.

Podopieczna przebywająca w domu pomocy społecznej, ma piękny głos i chętnie śpiewa. Która forma aktywizacji umożliwi rozwój uzdolnień muzycznych i wzmocni integrację społeczną podopiecznej?

- A. Słuchanie muzyki.
- B. Śpiewanie w chórze.
- C. Wyjazd na koncert symfoniczny.
- D. Tworzenie wizualizacji do muzyki.

Zadanie 35.

W celu poprawy sprawności manualnej pacjentki zakładu opiekuńczo-leczniczego z reumatoidalnym zapaleniem stawów opiekun medyczny powinien współpracować

- A. z pracownikiem socjalnym, fizykoterapeutą.
- B. z terapeutą zajęciowym, rehabilitantem.
- C. z pielęgniarką, psychoterapeutą.
- D. z psychologiem, fizjoterapeutą.

Zadanie 36.

Pacjent z chorobą Parkinsona chodzi szurając nogami, sylwetka ciała jest pochylona do przodu. Dla podopiecznego podczas chodu wskazane jest założenie

- A. butów sięgających za kostkę i opuszczenie rąk wzdłuż tułowia.
- B. butów sięgających za kostkę i splecenie rąk na plecach.
- C. kłapek i opuszczenie rąk wzdłuż tułowia.
- D. kłapek i splecenie rąk na plecach.

Zadanie 37.

Na oddział wewnętrzny została przyjęta niewidoma pacjentka. W ramach adaptacji do nowego miejsca opiekun w pierwszej kolejności powinien zapoznać kobietę z drogą do

- A. pokoju dziennego pobytu.
- B. pracowni radiologicznej.
- C. sali rehabilitacyjnej.
- D. łazienki.

Zadanie 38.

W czasie rozmowy z lekarzem pacjentka dowiedziała się o potrzebie operacji z powodu nowotworu. Płacze, chodzi po sali, jest niespokojna. W tej sytuacji opiekun medyczny powinien powiadomić pielęgniarkę o objawach występujących u kobiety i przeprowadzić z pacjentką

- A. rozmowę o przebiegu operacji.
- B. trening autogenny Schultza.
- C. rozmowę wspierającą.
- D. trening Jacobsona.

Zadanie 39.

Najbardziej pożądanym sposobem aktywizacji ruchowej dla przebywającego w domu 75-letniego mężczyzny z niedowładem kończyny dolnej prawej, poruszającego się z wykorzystaniem kuli łokciowej, jest

- A. kibicowanie drużynie piłki nożnej.
- B. wychodzenie na spacer.
- C. kręglarstwo.
- D. łucznictwo.

Zadanie 40.

Po wykonaniu toalety jamy ustnej pacjentowi oddziału zakaźnego, drewniane szpatułki i kwaczyki należy wyrzucić do pojemnika z workiem foliowym w kolorze

- A. czerwonym.
- B. niebieskim.
- C. czarnym.
- D. żółtym.